

**MESTNA OBČINA
NOVO MESTO**

Seidlova cesta 1

8000 Novo mesto

NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB JEDRSKI NESREČI

-verzija 3.0 -

	ORGAN – DGOVORNA OSEBA	DATUM	P O D P I S
IZDELAL	Višji svetovalec za zaščito in reševanje, Fikret Fejzić		
OBRAVAL IN POTRDIL	Štab Civilne zaščite MO Novo mesto, Fikret Fejzić		
SPREJEL	Župan MO Novo mesto Gregor Macedoni		
USKLAJENO	Izpostava za zaščito in reševanje Novo mesto		

Datum:

Številka:

VSEBINA

Stran

1.	JEDRSKA NESREČA	4
1.1	Uvod	4
1.2	Viri nevarnosti ionizirajočega sevanja v MO Novo mesto	4
1.3	Jedrske elektrarne	5
1.4	Možne posledice nesreč v jedrskih elektrarnah	5
1.5	Sklepne ugotovitve	6
2.	OBSEG NAČRTOVANJA	7
2.1	Temeljne ravni načrtovanja	7
2.2	Načela zaščite, reševanja in pomoči	7
3.	KONCEPT ZAŠČITE REŠEVANJA IN POMOČI OB JEDRSKI NESREČI	7
3.1	Temeljne podmene načrta	7
3.2	Koncept odziva ob jedrski nesreči v NEK	8
3.3	Koncept odziva ob jedrski nesreči v tujini	10
3.4	Uporaba načrta	10
4.	SILE SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	11
4.1	Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog ZRP v Mestni občini	11
4.2	Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta	12
4.3	Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta	13
5.	OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	14
5.1	Opazovanje, obveščanje in alarmiranje ob jedrski nesreči v NEK	14
5.1.1	Obveščanje pristojnih ob razglasitvi nevarnosti v NEK	14
5.1.2	Obveščanje pristojnih organov v Mestni občini	14
5.1.3	Obveščanje in alarmiranje javnosti	16
5.2	Obveščanje ob jedrski nesreči v tujini	16
6.	AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	17
6.1	Aktiviranje organov in strokovnih služb ob jedrski nesreči v NEK	17
6.2	Aktiviranje sil Mestne občine za zaščito, reševanje in pomoč ob nesreči v NEK	17
6.3	Aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč ob nesreči v tujini	18
7.	UPRAVLJANJE IN VODENJE	19
7.1	Organi in njihove naloge	19
7.2	Operativno vodenje	20
7.3	Organizacija zvez	21

8.	NADZOR RADIOAKTIVNOSTI	23
8.1	Nadzor radioaktivnosti - radiacijski monitoring	23
9.	UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	24
9.1	Zaščitni ukrepi na območju načrtovanja dolgoročnih zaščitnih ukrepov	25
9.1.1	Zaščitni ukrepi ob jedrski nesreči v tujini	26
9.2	Naloge zaščite, reševanja in pomoči	26
9.2.1	Nujna medicinska pomoč	26
9.2.2	Prva veterinarska pomoč	26
9.2.3	Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	27
10.	OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	28
11.	RAZLAGA KRATIC IN POJMOV	29
11.1	Razlaga krajšav	29
11.2	Razlaga pojmov	29
		30
12.	SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	
12.1	Priloge	30
12.2	Dodatki	31
13.	EVIDENCA DOPOLNITEV IN SPREMEMB NAČRTA ZIR OB JEDRSKI NESREČI	32

1. JEDRSKA NESREČA

1.1 Uvod

Načrt zaščite in reševanja ob jedrski nesreči, je izdelan na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS št. 51/2006 uradno prečiščeno besedilo, 97/2010), Ocene ogroženosti Mestne občine Novo mesto ob naravnih in drugih nesrečah, v skladu z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. l. RS št. 3/02, 17/02, 17/06, 76/08 in 24/2012) in drugo zakonodajo ter izvedbenimi predpisi. Načrt je usklajen z Načrtom zaščite in reševanja ob jedrski nesreči na območju posavske in dolenske regije in Državnim načrtom zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči, številka 84300-4/2010/3, z dne 22.7.2010 verzija 3.0.

Načrt zaščite in reševanja ob jedrski nesreči v Mestni občini Novo mesto je izdelan za izvajanje dolgoročnih zaščitnih ukrepov ob jedrski nesreči v NEK in ukrepov, ki so predvideni ob nesreči v jedrski elektrarni v tujini.

Izdelan je z namenom, da se zagotovi pravočasno in organizirano ukrepanje ob jedrski nesreči ter s tem učinkovita zaščita, reševanje in pomoč prizadetim prebivalcem v Mestni občini Novo mesto.

1.2 Viri nevarnosti ionizirajočega sevanja v MO Novo mesto

Viri nevarnosti ionizirajočih sevanj v MO Novo mesto so:

- **usedi** - zaradi usedanja radioaktivnega oblaka zaradi težnosti ali spiranja z dežjem na tla in na druge zemeljske površine.
- **Zdravstveni dom Novo mesto**, posledice ob nesreči z radiološkimi viri bi čutili predvsem zaposleni,
- **padec satelita** na jedrski pogon ali satelita, ki ima na krovu radioaktivni material,
- **teroristični napad** z uporabo ti. »umazanih bomb«.

V državnem načrtu je določeno, da se z načrtom ureja nadzor in obvladovanje nenormalnih dogodkov samo ob najhujših nesrečah v jedrskih elektrarnah.

Najhujša jedrska nesreča v tem primeru pomeni poškodbo sredice z odpovedjo zadrževalnega hrama.

V Sloveniji je takšen objekt: - Nuklearna elektrarna Krško (NEK),

V tujini: - jedrske elektrarne s 1000-kilometerskega območja

1.3 Jedrske elektrarne

Nuklearna elektrarna Krško:

Nuklearna elektrarna Krško je v oddaljenosti od Mestne občine Novo mesto v polmeru večjem od 25 km.

NEK ima Westinghousov lahko vodni tlačni reaktor tipa PWR s toplotno močjo 2000 MW, v katerem je 121 gorivih elementov. Električna moč na izhodu generatorja je 707 MW, medtem ko je na pragu elektrarne 676 MW. Elektrarna je priključena na 400 KV električno omrežje.

Jedrske elektrarne v tujini:

V tujini so nam najbližje elektrarne na Madžarske, Slovaškem, Češkem in Nemčiji, ki so od Slovenske meje oddaljene do 300 km (17 jedrskih elektrarn).

1.4 Možne posledice nesreč v jedrskih elektrarnah

Ob jedrski nesreči se sprostijo radioaktivne snovi pretežno v ozračje in se razširijo v obliki radioaktivnega oblaka v okolje. Stopnja ogroženosti ob jedrski nesreči zaradi radioaktivnega onesnaženja okolja je odvisna od vrste in količine izpušne aktivnosti posameznih skupin radionuklidov. Prenos in razširjenje sta odvisna od vremenskih razmer. Radioaktivni delci se med prenosom usedajo (suhi used) ali pa se izpirajo s padavinami (mokri used) na površine pod seboj.

Radioaktivno sevanje prihaja do človeka z vdihavanjem radioaktivnih delcev, zaužitjem z vodo ali hrano ter z neposrednim zunanjim obsevanjem iz radioaktivnega oblaka ali iz onesnaženih tal.

Vrsta in stopnja ogroženosti se s časom spreminjata. Srednje in dolgoročno po nesreči prihaja do obsevane obremenitve zaradi zaužitja onesnažene hrane, še posebej v krajih, kjer uporabljajo za pitje in napajanje živine deževnico ter zaradi zunanjega sevanja iz onesnaženih tal.

Možne posledice jedrske nesreče v NEK

NEK velja za varno jedrsko elektrarno in ima v svojem varnostnem sistemu vgrajenih več varnostnih sistemov, zato je možnost resne nesreče (taljenje reaktorske sredice) majhna, še manjša pa je verjetnost, da bi v primeru nesreče prišlo do nenadnega izpusta radioaktivnih snovi v okolje.

Možne posledice jedrske nesreče v tujini

Ob nesrečah v oddaljenih jedrskih objektih, predvsem tistih, ki so znotraj 1000 kilometrskega območja, lahko ob neugodnih vremenskih razmerah (dež pri prehodu radioaktivnega oblaka) pride do onesnaženja na celotnem območju Slovenije, s tem pa tudi področje Mestne občine Novo mesto.

1.5. Sklepne ugotovitve

1. Najhujše so posledice jedrskih nesreč (v jedrskih objektih).
2. Jedrska nesreča širših razsežnosti v NEK je zelo malo verjetna, saj ima elektrarna vgrajeno visoko stopnjo pasivne in aktivne varnosti.
3. Huda jedrska nesreča znotraj 1000 kilometrskega pasu lahko prizadene celotno Slovenijo, s tem tudi Mestno občino Novo mesto.
4. Z načrtom zaščite in reševanja ob jedrski nesreči v Mestni občini Novo mesto se načrtujejo dolgoročni zaščitni ukrepi (ODU) in zaščitni ukrepi ob jedrski nesreči v tujini.

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

Mestna občina Novo mesto je na območju splošne pripravljenosti in v skladu z določili temeljnega načrta, izdela načrt zaščite in reševanja za izvajanje dolgoročnih ukrepov ob jedrski nesreči v NEK in ukrepov, ki so predvideni ob nesreči jedrskih objektov v tujini.

S tem načrtom se urejajo le ukrepi in dejavnosti za ZRP ter zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje, ki so v občinski pristojnosti.

Temeljni načrt je državni načrt, občinski načrt je usklajen s temeljnim regijskim načrtom in Državnim načrtom zaščite in reševanja ob jedrski nesreči.

2.2 Načela zaščite, reševanja in pomoči

Zaščita, reševanje in pomoč se ob jedrski nesreči organizira v skladu z načeli, ki jih določa zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ob jedrski nesreči se upoštevajo predvsem načela pravice do varstva in pomoči, načelo javnosti, preventive, odgovornosti in postopnosti pri uporabi sil za zaščito, reševanje in pomoč, načelo varstva reševalcev in drugega osebja.

3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANANJA IN POMOČI OB JEDRSKI NESREČI

3.1 Temeljne podmene načrta

1. Načrt zaščite in reševanja ob jedrski nesreči v Mestni občini Novo mesto je izdelan za jedrsko nesrečo, pri kateri lahko pride do večjega izpusta radioaktivnih snovi v okolje, in sicer:

➤ jedrske nesreče v NEK, in

- jedrske nesreče v jedrskih elektrarnah v tujini s čezmejnimi vplivi na območje Mestne občine Novo mesto.

2. Načrt za primer nesreče v NEK temelji na vnaprej določenih območjih načrtovanja zaščitnih ukrepov, stopnjah nevarnosti in intervencijskih ravneh, ki so opredeljene v temeljnem načrtu.

Ob nesrečah v tujini in v NEK je Mestna občina Novo mesto na območju splošne pripravljenosti.

3.2 Koncept odziva ob jedrski nesreči v NEK:

Koncept odziva ob jedrski nesreči v NEK temelji na stopnjah nevarnosti oziroma klasifikaciji izrednega dogodka – nesreče.

Klasifikacija nevarnosti je v pristojnosti NEK.

Za razvrščanje odstopanj od normalnega obratovanja elektrarne je izdelana naslednja štiri stopenjska lestvica.

0. Nenormalni dogodek

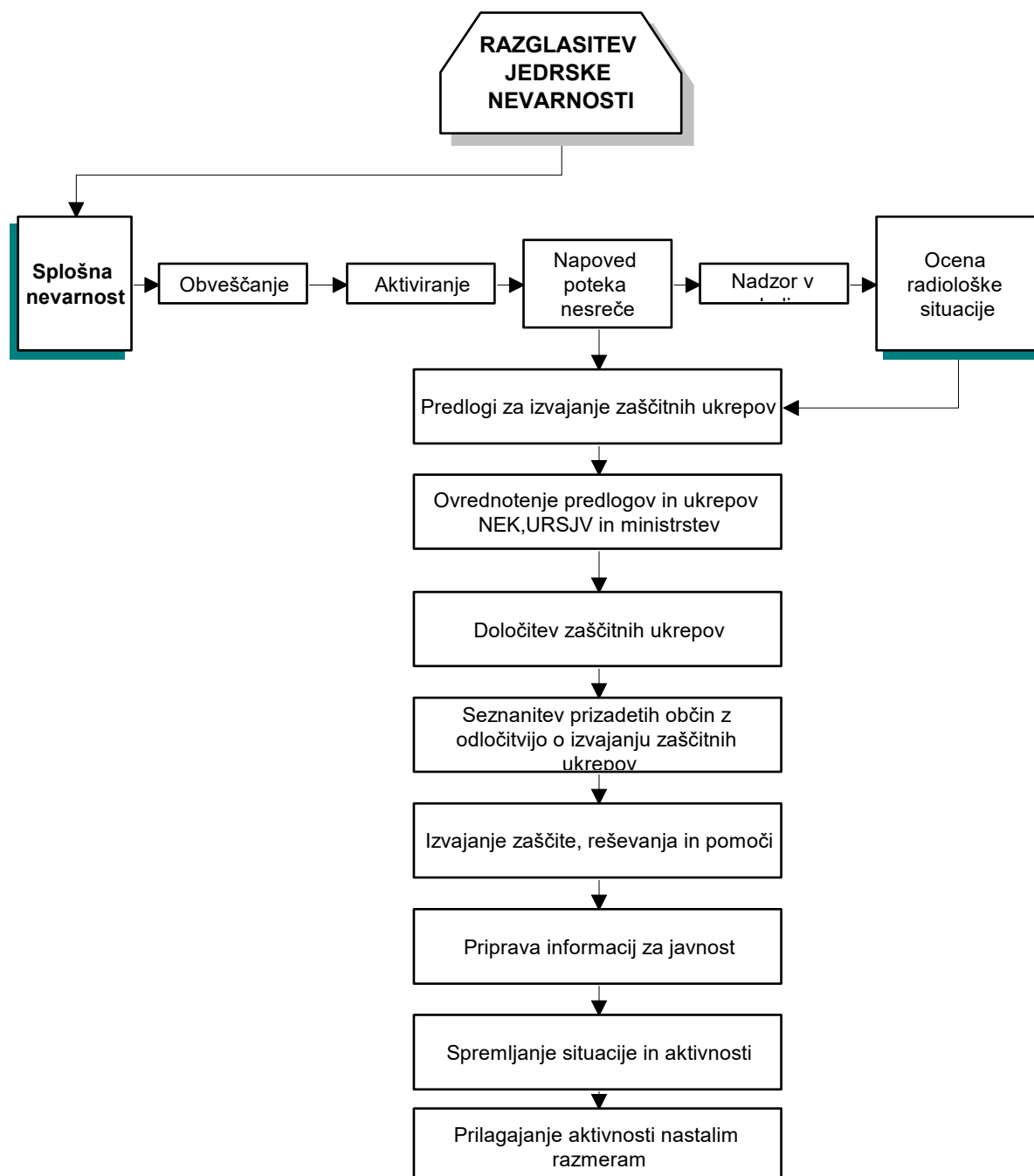
1. Začetna nevarnost

2. Objektna nevarnost

3. Splošna nevarnost

Potek glavnih zaščitno reševalnih dejavnosti ob jedrski nesreči v NEK je prikazan na spodnjem diagramu poteka dejavnosti.

Shema 1: Potek aktivnosti ob razglasitvi splošne nevarnosti v NEK

3.3 Koncept odziva ob jedrski nesreči v tujini

Koncept odziva ob jedrski nesreči v tujini temelji na oceni možne ogroženosti, na napovedi širjenja radioaktivnega oblaka in možnem neposrednem onesnaženju Slovenije ter na oceni posrednega vpliva.

3.4 Uporaba načrta

Načrt zaščite in reševanja ob jedrski nesreči se v Mestni občini novo mesto aktivira, ko NEK razglasi splošno nevarnost, oziroma kadar je zaradi nesreče v tujini možen vpliv na območju Slovenije.

Župan, je dolžan izvajati sprejete zaščitne ukrepe na območju Mestne občine Novo mesto in poročati ReCO Novo mesto o izvedenih ukrepih.

Odločitev o uporabi načrta zaščite in reševanja ob jedrski nesreči za občino Novo mesto sprejme poveljnik Civilne zaščite Mestne občine Novo mesto oziroma njegov namestnik po odločitvi poveljnika CZ RS.

<i>P- 1</i>	<i>Seznam odgovornih oseb za izvajanje ZIR v MO Novo mesto</i>
<i>P- 3</i>	<i>Seznam dolžnostnih sil za zaščito in reševanje</i>
<i>P- 16</i>	<i>Humanitarne organizacije v MO Novo mesto (Rdeči križ, Karitas)</i>

4. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog ZRP v Mestni občini Novo mesto

➤ OBČINSKI ORGANI

- župan
- občinski svet
- občinska uprava

➤ ORGANI CIVILNE ZAŠČITE MESTNE OBČINE

- poveljnik CZ Mestne občine
- namestnik poveljnika CZ Mestne občine
- štab CZ Mestne občine
- poverjeniki CZ

P – 1 Seznam odgovornih oseb za izvajanje ZIR v Mestni občini

➤ ENOTE IN SLUŽBE CIVILNE ZAŠČITE MESTNE OBČINE

- ekipe za prvo pomoč
- enota za tehnično reševanje
- enota za RKB zaščito
- služba za podporo

P - 3 Seznam dolžnostnih sil za ZRP

➤ JAVNE SLUŽBE ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ V MESTNI OBČINI

- Zdravstveni dom Novo mesto
- Veterinarska postaja Novo mesto
- Javno podjetje Komunala Novo mesto
- Elektro Ljubljana, PE Novo mesto
- Cestno gradbeno podjetje Novo mesto
- Malkom, Novo mesto
- Gradbeništvo Vidic, Novo mesto
- Vodno gospodarsko podjetje Novo mesto

P - 14 Zdravstvene ustanove v MO Novo mesto

P – 5 Seznam pogodbenih gradbenih organizacij v MO Novo mesto

➤ **ENOTE TER SLUŽBE DRUŠTEV IN DRUGIH NEVLADNIH ORGANIZACIJ:**

- Prostovoljna gasilska društvo iz OGP Novo mesto (18 društev)
- Območna Organizacija Rdečega Križa Novo mesto
- Karitas Novo mesto
- Združenje Slovenskih katoliških skavtov Rod gorjanskih medvedov Nm
- Potapljaški klub M3 Novo mesto
- Klub za podvodne aktivnosti Novo mesto
- Jamarski klub Novo mesto
- Kinološka skupina K9, Novo mesto
- Klub za šolanje psov Prečna, Novo mesto
- Radio klub Novo mesto
- Klub radioamaterjev Krka, Novo mesto

P- 11: Seznam PGD in njihovih operativcev razporejenih v JGS

P- 8: Seznam članov Skavtske skupine Novo mesto

P- 4: Seznam članov enote za reševanje na vodi in pod vodo

P- 7: Seznam članov Jamarskega kluba Novo mesto

P- 9: Seznam članov Kinološkega kluba Novo mesto

P- 10: Seznam članov Radio klub Novo mesto

4.2 Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta

Materialno-tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno-reševalno opremo in orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci)
- Uporabljali bi sredstva, ki so v lasti Mestne občine Novo mesto, Civilne zaščite Mestne občine Novo mesto, sredstva Poklicne gasilske enote GRC Novo mesto ter sredstva prostovoljnih gasilskih društev iz OGP Novo mesto (v dogovoru z društvom). Po potrebi se uporabljajo sredstva šol in vrtcev (v dogovoru). Prav tako bi sodelovali s podjetniki, ki bi uporabljali lastno opremo-pogodbena podjetja. V primeru potrebe po dodatnih sredstvih, ki jih ne bi mogli pridobiti znotraj Mestne občine Novo mesto, bi za pomoč prosili najprej sosednje občine dolenske regije nato pa državo.

P – 30 Pregled sredstev CZ

Program Vulkan - pregled sredstev gasilskih društev

4.3 Predvidena finančna sredstva

Finančna sredstva se načrtujejo za:

- **redni stroški** (stroški usposabljanj, nakupa in vzdrževanja opreme, vaj, drugi redni stroški); ti stroški se krijejo iz proračuna Mestne občine Novo mesto,
- **stroški v primeru nesreče - stroški operativnega delovanja** (povračilo stroškov za aktivirane pripadnike CZ in pripadnikov drugih enot, zavarovanje) in materialni stroški (npr. stroški namestitve prebivalcev...); ti stroški se krijejo iz sredstev proračunske rezerve MO Novo mesto.

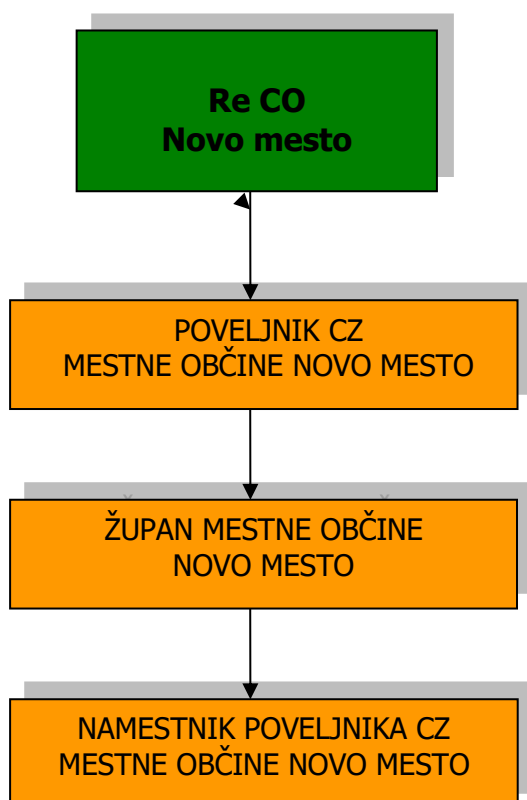
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1 Opazovanje, obveščanje in alarmiranje ob jedrski nesreči v NEK

5.1.1 Obveščanje pristojnih ob razglasitvi objektivne, oziroma splošne nevarnosti v NEK

ReCO Novo mesto obvešča:

- poveljnika CZ Mestne občine Novo mesto
- župana Mestne občine Novo mesto
- namestnika poveljnika CZ Mestne občine Novo mesto.

5.1.2 Obveščanje pristojnih organov v Mestni občini

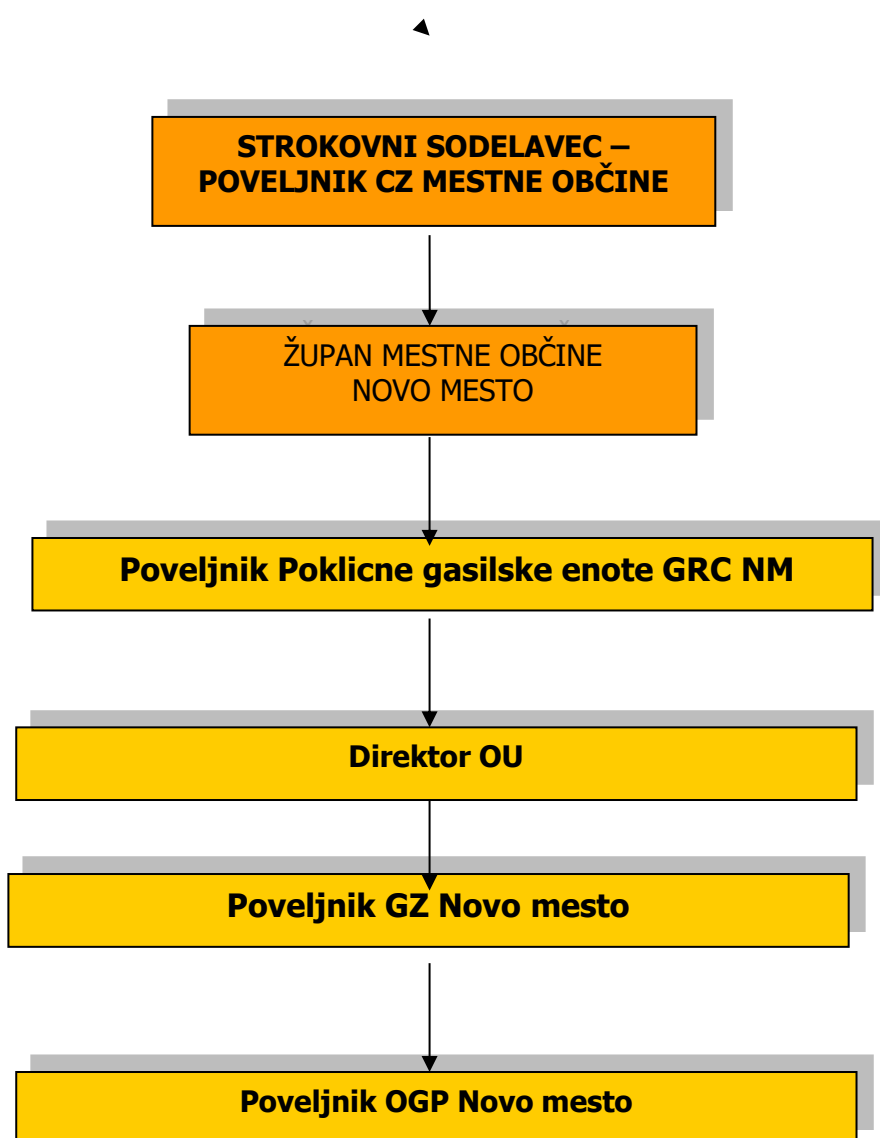
ReCO Novo mesto o nevarnosti obvesti poveljnika CZ Mestne občine, župana Mestne občine Novo mesto in namestnika poveljnika CZ po zaporedju dosegljivosti. Tajnica župana je

odgovorna, da obvesti ostale odgovorne delavce v občinskih službah, ki so odgovorni za delo posameznih služb.

Poveljnik oziroma štab CZ Mestne občine Novo mesto zbira podatke o nevarnosti, razmerah in posledicah v Mestni občini tudi prek poverjenikov CZ, poveljnikov gasilskih društev iz OGP Novo mesto, občanov in drugih virov ter jih obdela in posreduje ReCO.

Za komuniciranje z ReCO je odgovoren po odločitvi župana Mestne občine Novo mesto poveljnik CZ Mestne občine Novo mesto.

Obveščanje praviloma poteka preko telefonskih in GSM zvez, po potrebi, kjer je to možno, se lahko uporabljajo pozivniki in radijske zveze v skrajnem primeru pa tudi kurir.

Shema 2: Shema obveščanja ob razglasitvi objektne in splošne nevarnosti

5.1.3 Obveščanje in alarmiranje javnosti

Obveščanje javnosti ob jedrski nesreči v NEK pomeni sprotno seznanjanje prebivalcev s stanjem, ki je nastalo kot posledica izrednega dogodka v NEK, pričakovanim potekom nesreče ter v primeru izpusta radioaktivnih snovi, o širjenju radioaktivnega oblaka in ukrepih in nalogah zaščite, reševanja in pomoči, ki so bili uvedeni v Sloveniji v zvezi z nesrečo.

Obveščanje javnosti se začne ob razglasitvi objektne nevarnosti v NEK in ob neposredni nevarnosti zaradi radioaktivnega oblaka na območju Slovenije ob nesreči v jedrski elektrarni v tujini.

Obveščanje javnosti v Mestni občini Novo mesto se izvaja preko sredstev javnega obveščanja.

Obvestilo o uvedenih ukrepih na območju dolgoročnih ukrepov (ODU) in napotki za izvajanje uvedenih zaščitnih ukrepov se posreduje po radiu, televiziji in na krajevno običajne načine. Ob jedrski nesreči bo Mestna občina Novo mesto objavila telefonsko številko na katero bodo lahko klicali občani za vse informacije v zvezi z nesrečo.

Informacije, ki bodo posredovane prebivalcem, bo Mestna občina dobila od ReCO Novo mesto.

Informacije za prebivalstvo v primeru ogroženosti zaradi radioaktivnega oblaka v Mestni občini Novo mesto bodo vsebovale predvsem naslednje podatke:

- smer gibanja radioaktivnega oblaka,
- trenutno stanje v elektrarni,
- vpliv nesreče na prebivalstvo in okolje,
- kako naj izvajajo osebno in vzajemno zaščito,
- kako naj sodelujejo pri izvajanju uvedenih zaščitnih ukrepov ter
- kje naj dobijo dodatne informacije.

Informacije Mestna občina Novo mesto posreduje prek lokalnih javnih občil in na druge krajevno običajne načine.

<i>P – 1 Seznam odgovornih oseb za izvajanje ZIR v MO Novo mesto</i>

5.2 Obveščanje ob jedrski nesreči v tujini

Po oceni pristojnih državnih organov glede možnih vplivov jedrske nesreče v tujini na Slovenijo, pošlje ReCO Novo mesto v Mestno občino Novo mesto začetno obvestilo.

ReCO Novo mesto obvešča:

- poveljnika CZ Mestne občine Novo mesto

- župana Mestne občine Novo mesto
- namestnika poveljnika CZ Mestne občine Novo mesto

Glede na oceno nevarnosti širitve jedrskega oblaka se v Mestni občini Novo mesto izvaja obveščanje podobno kot ob nesreči v NEK.

P –36 Vzorec obvestila za obveščanje prebivalstva

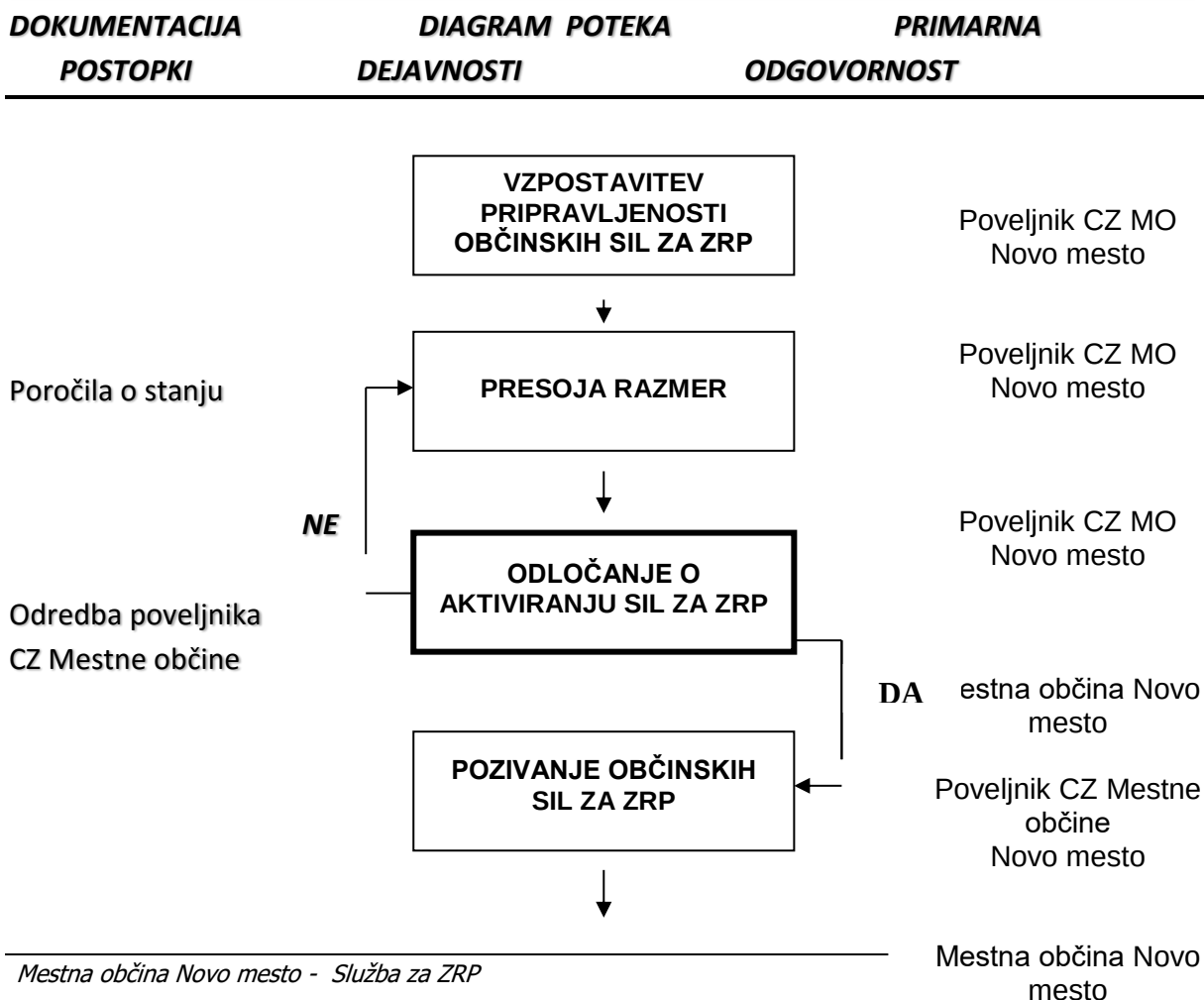
6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

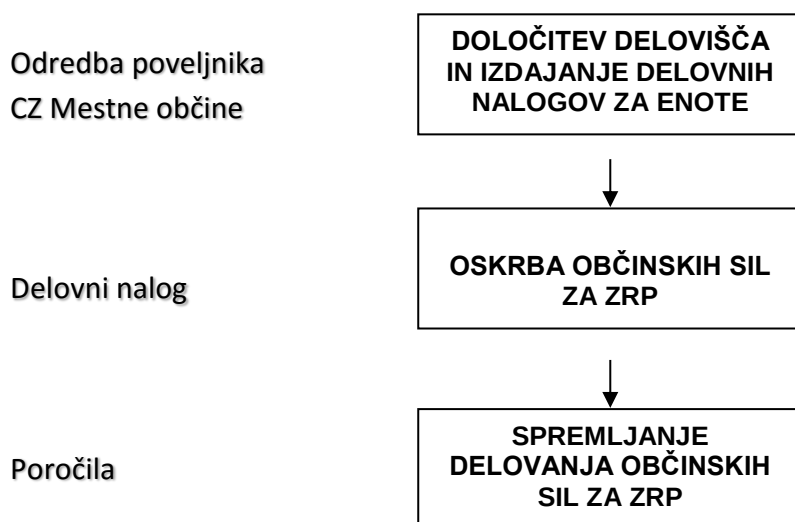
6.1 Aktiviranje organov in strokovnih služb ob jedrski nesreči v NEK

Na podlagi obvestila o razglasitvi splošne nevarnosti v NEK, poveljnik CZ Mestne občine Novo mesto sprejme odločitev o aktiviranju članov štaba CZ.

6.2 Aktiviranje sil Mestne občine Novo mesto za zaščito, reševanje in pomoč ob nesreči v NEK

O pripravljenosti in aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč v Mestni občini Novo mesto odloča v skladu z nastalo situacijo in odločitvami poveljnika CZ RS, poveljnik CZ Mestne občine Novo mesto ali njegov namestnik.

Shema 3: Aktiviranje sil in sredstev ZRP

<i>P – 1</i>	<i>Seznam odgovornih oseb za izvajanje ZIR v MO Novo mesto</i>
<i>P – 3</i>	<i>Seznam dolžnostnih sil za ZIR</i>
<i>P – 14</i>	<i>Zdravstvene ustanove MO Novo mesto</i>
<i>P - 30</i>	<i>Pregled sredstev CZ</i>
<i>P – 35</i>	<i>Pregled možnih dekontaminacijskih postaj v MO Novo mesto</i>
<i>P - 44</i>	<i>Navodilo za uporabo tablet kalijevega jodida</i>
<i>P – 45</i>	<i>Navodilo za zaščito pred r/a sevanjem</i>

6.3 Aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč ob jedrski nesreči v tujini

Ob jedrski nesreči v tujini o aktiviranju občinskih sil odloča poveljnik CZ Mestne občine na podlagi odločitve poveljnika CZ RS o izvajanju zaščitnih ukrepov na območju ODU.

Potrebne sile zaščite, reševanja in pomoči v Mestni občini Novo mesto se aktivirajo, če je glede na pričakovane posledice nesreče potrebno izvajati ukrepe ali naloge zaščite, reševanja in pomoči v Mestni občini Novo mesto.

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Organi in njihove naloge

Občinski organi

Župan Mestne občine Novo mesto

Župan opravlja z zakonom predpisane naloge na področju zaščite in reševanja, predvsem pa:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in uresničevanje zaščitnih ukrepov ter za odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč,
- vodi zaščito, reševanje in pomoč,
- v primeru nesreče odloča o porabi rezervnih sredstev (o porabi pisno obvešča Občinski svet); o porabi višjih zneskov odloča Občinski svet,
- v primeru nastale nevarnosti odredi po nalogu poveljnika CZ RS evakuacijo ogroženih in prizadetih prebivalcev,

Svetovalec za zaščito in reševanje v Mestni občini Novo mesto

- zagotavlja pogoje za delo poveljnika CZ Mestne občine in občinskega štaba,
- zagotavlja administrativno in drugo podporo pri delovanju občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- pomaga pri vodenju zaščite, reševanja in pomoči ter pri odpravljanju posledic,
- zbira, obdeluje in posreduje podatke o nesrečah in drugih dogodkih.

Občinska uprava

- organizira delo Mestne občine Novo mesto v skladu z nastalo situacijo
- izvaja vse naloge in opravila v skladu z nastalo situacijo po odločitvi župana in poveljnika štaba CZ Mestne občine Novo mesto
- aktivira in objavi telefonsko številko za posredovanje informacij občanom
- organizira službo za informiranje javnosti
- opravlja vse druge naloge iz svoje pristojnosti

Zdravstveni dom s pomočjo zdravnikov koncesionarjev in lekarne Novo mesto sodeluje pri delitvi in vodenju evidence o izdanih tabletah kalijevega jodida ter izvajanju eventualnih zaščitnih ukrepov po nalogu poveljnika CZ Mestne občine Novo mesto.

Policijska pisarna Novo mesto kontrolira izvajanje preventivnih ukrepov, prometa, varstva premoženja in izrednih prevozov.

Veterinarska ambulanta Novo mesto sodeluje pri izvajanju in nadzoru zaščitnih ukrepov v zvezi z svojo dejavnostjo in po nalogu poveljnika CZ Mestne občine Novo mesto.

Organi Civilne zaščite:

Poveljnik CZ Mestne občine Novo mesto

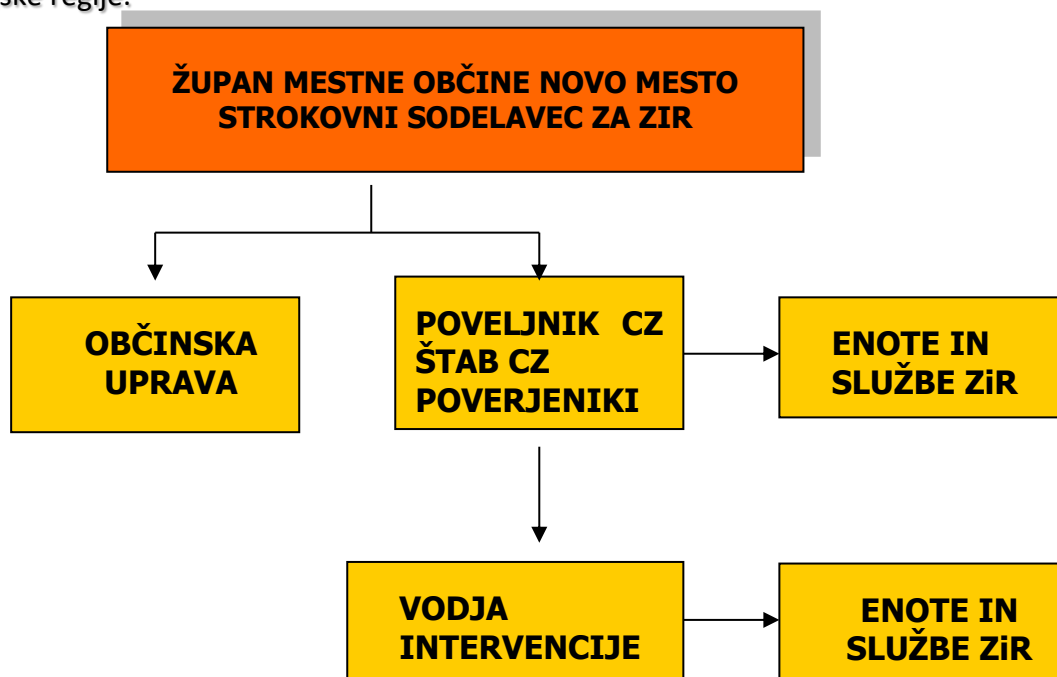
Vodenje sil za zaščito in reševanje na nivoju Mestne občine opravlja poveljnik Civilne zaščite Mestne občine Novo mesto, tako da:

- vodi ali usmerja zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah,
- skrbi za povezavo in usklajeno delovanje vseh sil za zaščito in reševanje,
- vodi podrejene enote, službe in druge sile, ki sodelujejo pri zaščiti in reševanju,
- uveljavlja zaščitne in druge nujne ukrepe ter nadzira njihovo izvajanje,
- odloča o uporabi sil in sredstev za zaščito in reševanje,
- usklajuje pomoč in dejavnosti za zaščito in reševanje pri odpravljanju posledic,
- pripravlja predloge odločitev organov civilne oblasti.

7.2 Operativno vodenje

Dejavnosti zaščite in reševanja operativno vodi poveljnik CZ Mestne občine, ki mu pri delu pomaga štab CZ Mestne občine. Za vodenje posameznih intervencij za zaščito, reševanje in pomoč, lahko poveljnik CZ Mestne občine določi vodjo intervencije.

Štab CZ Mestne občine Novo mesto mora ob jedrski nesreči zagotoviti strokovno svetovanje pripadnikom CZ o izvedbi predlaganih zaščitnih ukrepov na območju Mestne občine Novo mesto, zbirati informacije o izvedenih ukrepih in pripravljati poročila za poveljnika CZ Dolenjske regije.

Shema 4: Vodenja sistema zaščite in reševanja v Mestni občini Novo mesto

Posledice jedrske nesreče je treba čim prej ustrezno dokumentirati. Prav tako je treba dokumentirati tudi vse odločitve poveljnika Civilne zaščite Mestne občine in drugih organov. Za te naloge je odgovorna strokovna služba – občinska uprava, poveljnik CZ Mestne občine Novo mesto in član štaba za administracijo.

Štab CZ Mestne občine Novo mesto

Štab je organiziran za pomoč pri vodenju ter za opravljanje drugih operativno-strokovnih nalog zaščite, reševanja in pomoči. Štab pod vodstvom poveljnika CZ Mestne občine Novo mesto organizira in izvaja reševalne intervencije iz občinske pristojnosti, zagotavlja logistično podporo intervencijskim silam za ZRP, opravlja administrativne in finančne zadeve.

Pri tem sodelujejo člani štaba, delavci občinske uprave ter drugi strokovnjaki, ki jih vključi v delo poveljnik. Poveljnik lahko za izvedbo posameznih nalog ustanovi ustrezne delovne skupine ali druga začasna delovna telesa.

Poveljnik CZ Mestne občine Novo mesto je za svoje delo odgovoren županu.

Reševalne akcije neposredno vodijo vodje enot oziroma služb civilne zaščite. Neposredno vodenje operativnih sestavov prostovoljnih organizacij in društev opravljajo pri reševalnih akcijah njihovi poveljniki oziroma vodje. Poveljnik CZ Mestne občine Novo mesto lahko za vodenje posameznih intervencij za zaščito in reševanje določi **vodjo intervencije**.

Ukrepanje organov CZ ob nesreči

Štab CZ Mestne občine Novo mesto ob jedrski nesreči organizira svoje delo na sedežu štaba Seidlova cesta 1 sejna soba, II. Nadstropje, 8000 Novo mesto ali v pisarni svetovalca za ZIR na Rotovžu.

Poveljnik CZ Mestne občine Novo mesto spremlja razmere in aktivnosti na območju Mestne občine in o tem poroča poveljniku štaba CZ Dolenjske regije

7.3 Organizacija zvez

Pri neposrednem vodenju akcij zaščite, reševanja in pomoči ob jedrski nesreči se uporablja sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZARE) ter sistem osebnega pozivanja.

Sistem zvez ZARE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij in drugih zaščitnih in reševalnih akcijah.

Komunikacijska središča tega sistema so v centrih za obveščanje, prek katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne telekomunikacijske sisteme.

Telekomunikacijsko središče sistema je Regijski center za obveščanje Novo mesto, do katerega se uporabniki povezujejo prek repetitorjev; za MO Novo mesto velja predvsem semiduplexni kanal 23 – Trdinov vrh, pogojno pa tudi SD 24 kanal Mirna gora in SD 25 Vrh Trebnje. Za vzpostavitev radijske zveze med reševalci na kraju nesreče se uporablja 43. simpleksni kanal sistema zvez ZARE, za vsak dodatni SI kanal je potrebno dobiti odobritev od ReCO.

Vodja enote se mora pri prihodu na mesto intervencije prijaviti v ReCO. Prijavi se prek repetitorskega kanala, po prijavi pa ga ReCO preusmeri na matični simpleksni kanal za delo enote na terenu. Če opravi klic na nekem drugem kanalu, se mora vodja intervencije po opravljenem klicu nemudoma vrniti na svoj matični kanal. Uporaba drugih kanalov brez utemeljenega razloga ni dovoljena.

Ob koncu intervencije se poroča ReCO (prek kanala 23-Trdinov vrh).

Podrobnejša navodila za uporabo sistema ZARE so v prilogi št.46.

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se načeloma uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka po:

- radijskih zvezah (ZARE),
- javnih telefonskih zvezah, ki so lahko analogne ali digitalne,
- brezžičnih telefonih (GSM),
- kurirskih zvezah,
- internetu oz. elektronski pošti.

P -31 Pregled sredstev javnega obveščanja

P -43 Navodilo za uporabo radijskih zvez sistema ZARE

8. NADZOR RADIOAKTIVNOSTI

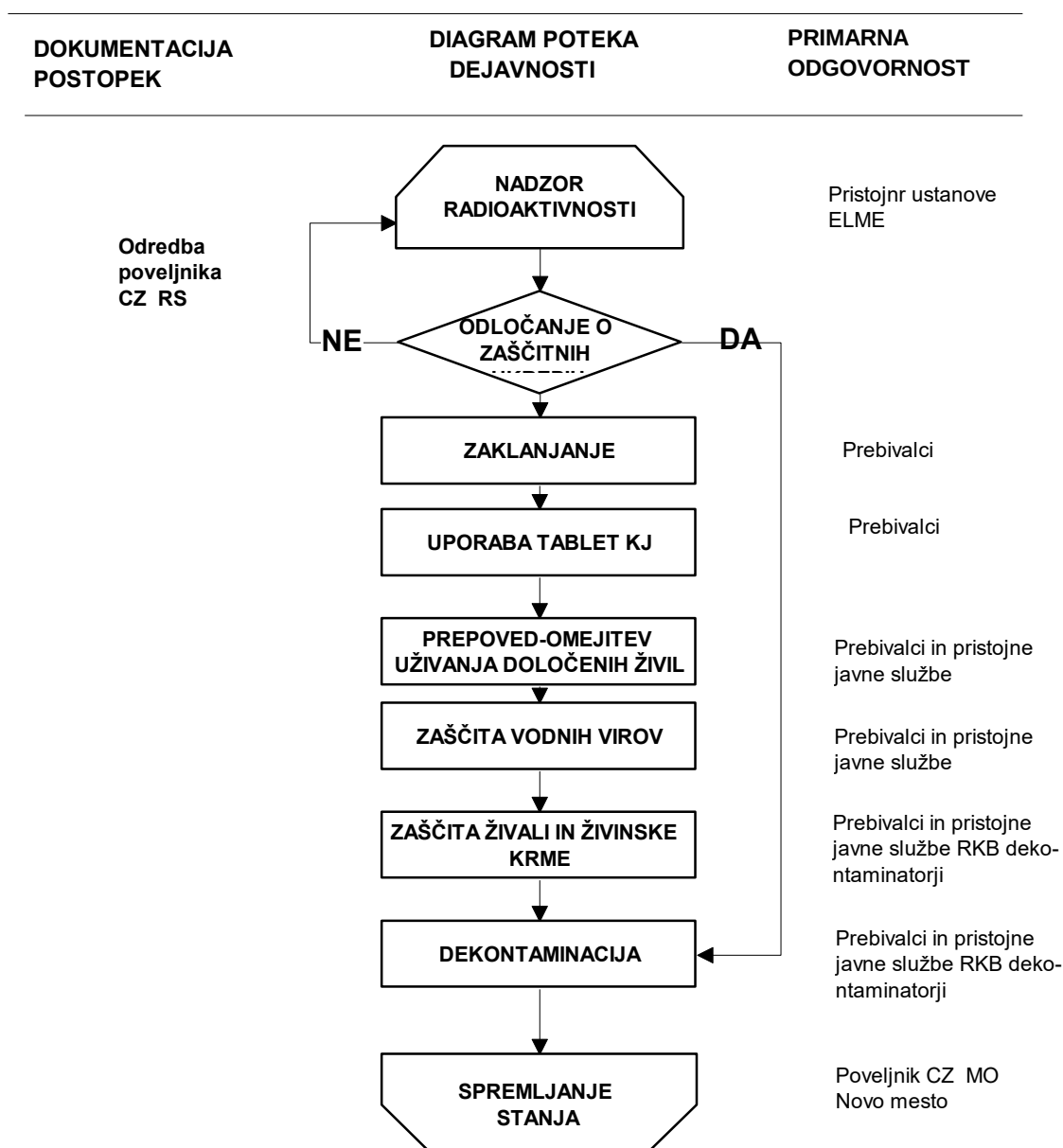
Nadzor radioaktivnosti (radiacijski monitoring) sestavlja:

- Redni nadzor radioaktivnosti v življenjskem okolju in nadzor radioaktivnosti ob jedrski nesreči opravljajo pristojne službe iz državne pristojnosti.

Nadzor radioaktivnosti – radiacijski monitoring ni v pristojnosti Mestne občine Novo mesto ampak ga opravlja Regijska enota za RKB izvidovanje.

9. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

9.1 Zaščitni ukrepi na območju načrtovanja dolgoročnih zaščitnih ukrepov (ODU)

Shema 5: Diagram zaščitni ukrepi na območju načrtovanja dolgoročnih zaščitnih ukrepov (ODU)

Vsi izvajalci zaščitnih ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči na onesnaženem območju morajo biti opremljeni z ustreznimi osebnimi zaščitnimi sredstvi in sredstvi za dozimetrično kontrolo.

Zaščitni ukrepi na tem območju ODU se izvajajo na podlagi rezultatov nadzora radioaktivnosti, ki ga izvajajo pristojne ustanove za redni nadzor radioaktivnosti, enote za RKB izvidovanje in ELME, po potrebi tudi enote Slovenske vojske.

Občinska enota za RKB – izvaja dekontaminacijo javnih površin in objektov.

Na območju dolgoročnih zaščitnih ukrepov so predvideni naslednji ukrepi :

➤ **UKREPI RADIACIJSKE ZAŠČITE**

- Uporaba tablet kalijevega jodida

Tablete kalijevega jodida, bi v skladu z navodilom ministrstva, ki je zadolženo za zdravje razdelili pripadniki ekipe za PMP na osnovi popisa prebivalcev in upravičenosti do prejema tablet KJ. Sprejeli jih bodo vsi občani mlajši od 40 let. (Za osnovno razdelitev bomo potrebovali cca. 15.000 tablet kalijevega jodida.)

- Prepoved uporabe (pitne) vode in prepoved ali omejitev uživanja določenih živil (sadje, zelenjava, poljščine)
- Zaščita krme za živali ter živine (zadrževanje v hlevih, prepoved paše in hranjena s svežo krmo)
- Omejitev gibanja na prostem
- Omejitev nabiranja in uporabe poljskih pridelkov in gozdnih sadežev,
- Omejitev paše
- Omejitev lovljenja živali
- Dekontaminacija ljudi, živali, objektov, predmetov in površin
- Zaščitni ukrepi v kmetijstvu
- Zaščita virov pitne vode

➤ **ZAKLANJANJE:**

Glede na oddaljenost od kraja nesreče omogočajo dovolj visoko stopnjo zaščite notranji prostori v stanovanjskih objektih, kulturnih domovih, šolah in drugih ustanovah.

9.1.1 Zaščitni ukrepi ob jedrski nesreči v tujini

Ob jedrski nesreči v tujini v oddaljenosti 1000 km od območja Mestne občine Novo mesto se poleg določenih ukrepov, predvidenih za območje dolgoročnih zaščitnih ukrepov izvaja zlasti nadzor okolja in hrane.

Ob hudi jedrski nesreči v elektrarni znotraj 300 km območja ter ob neugodnih vremenskih razmerah je možna tudi uporaba tablet kalijeva jodida.

P - 20 Objekti, kjer je možna začasna nastanitev

P - 21 Objekti možne prehrane in njihove kapacitete

P- 22 Pregled vozil za evakuacijo

P - 25 Deponije v MO Novo mesto

9.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

9.2.1 Nujna medicinska pomoč

Ob jedrski nesreči v NEK in jedrski nesreči elektrarne v tujini ne pričakujemo večjega števila ranjenih in poškodovanih prebivalcev niti večjega števila oseb z znaki sevanja.

Zdravstveno pomoč nudijo Splošna bolnišnica Novo mesto in Zdravstveni dom Novo mesto ter zdravstveni domovi v sosednjih občinah v regiji.

9.2.2 Prva veterinarska pomoč

Prva veterinarska pomoč ob nesreči v NEK in jedrski nesreči elektrarne v tujini obsega:

- Zbiranje podatkov o kontaminiranih in poginulih živalih na celotnem območju Mestne občine Novo mesto
- Pomoč pri izvajanju ukrepov za zaščito živali, živil živalskega izvora, krmil in napajališč pred ionizirajočimi sevanjem, ki jih je priporočilo MKGP
- Prva veterinarska pomoč obolelim živalim
- Zasilni zakol kontaminiranih živali,
- Sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel in kadavrov,
- Sodelovanje pri dekontaminaciji.

Prvo veterinarsko pomoč bo izvajal dežurni veterinar s pomočjo veterinarjev koncesionarjev in Veterinarske ambulante Novo mesto in se bo izvajala na naslovu, ki ga določi VA Novo mesto. Na tej lokaciji morajo biti na razpolago zadostne količine vode in hidrantno omrežje.

9.2.3 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni v Mestni občini Novo mesto takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov, da ni bil presežen akcijski nivo - mejna koncentracija radionuklidov v hrani, mleku ali pitni vodi nad katero je prepovedano uživanje le teh ter dozna obremenitev zaradi zunanjega in notranjega obseva.

Preklic zaklanjanja in uporabe tablet kalijevega jodida se razglasi če:

- ni več verjetno, da bi lahko prišlo do večjih izpustov radioaktivnih snovi,
- ni več verjetno, da bi NEK razglasila splošno nevarnost,
- meritve hitrosti doze v okolju pokažejo, da ni dosežen intervencijski nivo za zaklanjanje

Preklic prepovedi ali omejitev uživanja določenih živil se razglasi:

- če ni verjetno, da bi lahko prišlo do večjih izpustov radioaktivnih snovi, in
- če ni dosežen akcijski nivo za posamezno vrsto živila.

P-6 Seznam delavcev občinske uprave v Mestni občini Novo mesto

P-45 Navodilo za zaščito pred radioaktivnim sevanjem

10. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita ob jedrski nesreči obsegata vse ukrepe, ki jih prebivalci začnejo izvajati takoj, ko so obveščeni o jedrski nesreči, posledica katere je povečano ionizirajoče sevanje.

Uporaba priročnih in standardnih sredstev za osebno zaščito ter dosledno spoštovanje navodil, ki jih po sredstvih javnega obveščanja sporočajo strokovni organi, lahko učinkovito zmanjšata dozne obremenitve.

Da bi lahko prebivalci učinkovito izvajali ukrepe za zaščito svojega zdravja in življenja, morajo biti temeljito seznanjeni z učinki sevanja, njegovo nevarnostjo, stopnjo nevarnosti kakor tudi z vsemi možnimi in potrebnimi zaščitnimi ukrepi. Prebivalcem morajo biti vnaprej dana vsa potrebna navodila glede načina obveščanja ob nesreči, o vrsti in stopnjah nevarnosti kot tudi o potrebnih zaščitnih ukrepih in njihovem izvajanju. Ob nesreči Mestna občina zagotovi, da so vsi prebivalci pravočasno obveščeni o uvedenih ukrepih in nalogah zaščite in reševanja ob jedrski nesreči in jim zagotavlja dodatna navodila za izvajanje ukrepov in nalog ter opozarja na posledice, če se ukrepi in naloge ne izvajajo.

Navodila prebivalcem za ravnanje ob jedrski nesreči se nahajajo tudi na internetni strani URSZR.

11. RAZLAGA KRATIC IN POJMOV

11.1 Razlaga krajšav

CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	Civilna zaščita
ELME	Ekološki laboratorij z mobilno enoto
ReCO	regijski center za obveščanje
RKB	radiološko, kemično in biološko
NEK	Nuklearna elektrarna Krško
ODU	Območje dolgoročnih ukrepov
ZARE	sistem zvez zaščite in reševanja
ZRP	zaščita, reševanje in pomoč
ZiR	zaščita in reševanje
P -	priloge k načrtom ZiR
D -	dodatki k načrtom ZiR

11.2 Razlaga pojmov

Akcijski nivo	Mejna koncentracija radionuklidov v hrani, mleku ali pitni vodi, nad katero je prepovedano uživanje le teh
dozna obremenitev	Vsota vseh doz, prejetih v določenem času, zaradi zunanjega ali notranjega obseva
Intervencijski nivo kalijev jodid	Nivo izogibne doze, pri katerem se odločimo za zaščitni ukrep (jodna profilaksa) zaužitje stabilnega joda pred nastankom jedrske ali radiacijske nesreče ali tik ob njenem nastanku z namenom zaščititi ščitnico pred obsevanjem zaradi kopičenja radioaktivnih izotopov
nenormalni dogodek	Odstopanje od normalnega obratovanja elektrarne, ki ne pomeni bistvene nevarnosti
splošna nevarnost	Tretja najvišja stopnja nevarnosti, ki jo določa NEK. Ta stopnja nevarnosti je v načrtu ukrepov ob izrednem dogodku NEK poimenovana splošna ogroženost.
Used	Usedanje radioaktivnih drobcov iz radioaktivnega oblaka zaradi težnosti ali spiranja z dežjem na tla in na druge zemeljske površine.
začetna nevarnost	Prva stopnja nevarnosti, ki jo določa NEK. Ta stopnja nevarnosti je v načrtu ukrepov ob izrednem dogodku NEK poimenovana začetna ogroženost

12. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

12.1 Priloge

Št. P	NAZIV PRILOGE
P – 1	Seznam odgovornih oseb za izvajanje ZIR v MO Novo mesto
P – 2	Pregled drž. organov, ki se jih obvešča ob hujši nesreči
P – 3	Seznam dolžnostnih sil za ZIR
P – 4	Seznam članov enote za reševanje na vodi in pod vodo
P – 5	Seznam pogodbenih gradbenih organizacij v MO Novo mesto
P – 6	Seznam delavcev občinske uprave v MO Novo mesto
P – 7	Seznam članov Jamarskega kluba Novo mesto
P – 8	Seznam članov skavtske skupine Novo mesto
P – 9	Seznam članov kinološkega kluba Novo mesto
P – 10	Seznam članov Rado kluba Novo mesto
P – 11	Seznam PGD in njihovih operativcev razporejenih v JGS
P – 12	Seznam vozil razporejenih v CZ
P – 13	Pregled avtolestev za pomoč pri reševanju iz višin
P – 14	Zdravstvene ustanove v MO Novo mesto
P – 15	Veterinarske ustanove in ambulate v MO Novo mesto
P – 16	Humanitarne organizacije v MO Novo mesto
P – 17	Evakuacijska zbirališča za izvedbo evakuacije
P – 18	Evakuacijska sprejemališča evakuiranih
P – 19	Lokacije za postavitve zasilnih bivališč, šotorov, prikolic
P – 20	Objekti, kjer je možna začasna nastanitev
P – 21	Objekti možne prehrane in njihove kapacitete
P – 22	Seznam vozil za potrebe evakuacije
P – 23	Sprejem in oskrba ogroženega prebivalstva v MO Novo mesto
P – 24	Zdravstvena oskrba ogroženega prebivalstva
P – 25	Deponije v MONM
P – 26	Potrebne sile in sredstva za pomoč ob potresu ter zbirna mesta
P – 27	Ogroženi objekti po naselij in število ogroženih
P – 28	Zajemališča požarne vode za gašenje požara
P – 29	Cisterne za prevoz pitne vode
P – 30	Pregled sredstev CZ
P – 31	Pregled sredstev javnega obveščanja
P – 32	Pregled virov nevarnih snovi na območju MONM
P – 33	Pregled zaklonišč v MONM
P – 34	Pregled zaklonilnikov v MONM
P – 35	Pregled možnih dekontaminacijskih postaj v MONM
P – 36	Vzorec obvestila za obveščanje prebivalstva
P – 37	Vzorec obrazca pregleda sprejetih ukrepov ob nesreči
P – 38	Vzorec sklepa o evakuaciji
P – 39	Pregled mobilizacijskih zbirališč enot in služb CZ
P – 40	Naloge organov, enot in služb v civilni zaščiti
P – 41	Pregled zbirališč za tujo in domačo pomoč
P – 42	Navodilo kako ukrepamo ob nesrečah z nevarnimi snovmi
P – 43	Navodilo za uporabo radijskih zvez sistema ZARE
P – 44	Navodilo za uporabo tablet kalijevega jodida
P – 45	Navodilo za zaščito pred r/a sevanjem
P – 46	Obrazec ukazov Poveljnika CZ oz. vodje intervencije
P – 47	Seznam občinskih komisij za ocenjevanje škode

12.2 Dodatki

dodatek	p o m e n
D – 1	ocena ogroženosti MO Novo mesto
D – 2	Operativni gasilski načrt javne gasilske službe v MO Novo mesto
D – 3	Navodilo za aktiviranje sil za ZRP v MONM
D – 4	Načrt dejavnosti občinske uprave v primeru naravnih nesreč
D – 5	Načrt sprejema in nastanitve ogroženih oseb iz Posavske regije
D – 6	Načrt razdelitve tablet Kalijevega Jodida v Mestni občini Novo mesto

(*evidenčni list*)

EVIDENCA AŽURIRANJA IN DOPOLNJEVANJA NAČRTA ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POPLAVAH

[illegible]